

Máltai Hírek

A Magyar Máltai Lovagok Szövetsége és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat lapja

XXIII. évfolyam 1. szám | 2017. március

Jelként köztünk élő gyerekek
Tekintsünk erőforrásként
a romákra
Az összefogás tele

*Hajléktalan Jézus:
Budapestre érkezik
az együttérzés szobra*

Segítse munkánkat adója 1%-ával! Köszönjük!

www.maltai.hu/egyszazalek Adószámunk: 19025702 - 2- 43

Nagy kihívások a Máltai Rend vezetése előtt

A múlt év decemberében a Máltai Rend felső vezetésében kialakult sajnálatos helyzet a nemzetközi médiában nagy figyelmet keltett. Előbb Albrecht Boeselager nagykancellár elmozdítása hivatalából, majd - Ferenc pápa személyes közbenjárására - Fra' Matthew Festing nagymester 2017. január 28-i lemondása és Albrecht Boeselager visszatérése a nagykancellári funkcióba, joggal keltette fel nemcsak a katolikus közvélemény érdeklődését, hisz a Máltai Rend kormányzatában a rangban harmadik helyen álló nagykancellár a Rend vezetésének valójában a kulcsembere.

Míg a nemzetközi média képviselői hetekig a nagykancellár tisztségéből való elmozdításának hátterét, körülményeit boncolgatták, és nem ritkán hajmeresztő hipotézisekkel és találgatásokkal fűszerezve magyarázták, addig a Rend központi vezetése Rómában, idehaza pedig a Magyar Máltai Lovagok Szövetsége nyomban világossá tette, hogy a legfelsőbb vezetőségben előfordult turbulenciáknak éppúgy semmiféle kihatása nincsen a Rend világszerte folyó karitatív tevékenységére, mint a Máltai Rend magyarországi szervezeteinek, a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének és a Magyar Máltai Szeretetszolgálatnak a működésére, illetve azok tagságára.

Miután a hullámok elcsendesedtek és a láthatáron kibontakoztak a jövő körvonalai, joggal bízhatunk abban, hogy a Máltai Rend megújult szellemében és friss energiával nézhet a jövő kihívásai elé.

Fra' Ludwig Hoffmann von Rumerstein, a Rend Kommendátora, a Nagymester lemondását követően - mint a Rend rangban második vezető tisztségviselője - az Alkotmányban előírt szabályozás értelmében Ideiglenes Helytartóként átvette a Rend irányítását. Miután ezt a tiszteletet az Alkotmány rendelkezése szerint legfeljebb három hónapig töltheti be, s ebből eredően a Nagymester utódját három hónapon belül meg kell választani, Fra' Ludwig Hoffmann von Rumerstein - a Máltai Rend alkotmányának megfelelően - április 29-re egybehívta a választásra feljogosított, a Rend tagságának nemzetközi képviselőiből álló Legfőbb Államtanácsot. Az ülésezésre a Rend római Magisztrális Villájában kerül majd sor.

A Rend vezetésének a megújulás szellemében történő támogatására Ferenc Pápa 2017. február 2-án Giovanni Angelo Becciu érsek vatikáni helyettes államtitkár a Szuverén Máltai Lovagendhez küldött pápai delegátusává nevezte ki.

A speciális delegátus röviddel kinevezése után levelet intézett a Rend teljes tagságához, melyben mindenekelőtt a Pápa áldását közvetítette, és annak biztosítékát, hogy szíven viseli a Rend javát, annak békéjét és spirituális megújulását.

Becciu érsek méltatta a Rendnek a karitászról tett tanúbizonyságát, mely a megalapítása óta jelként ragyog. Elismeréssel szolt arról, hogy a Máltai Rend a századok során felmerhetetlen érdemeket szerzett

Giovanni Angelo Becciu érsek

Fra' Ludwig Hoffmann von Rumerstein

ispotályosi munkájával, kiterjedt humanitárius tevékenységével, a menekültek és migránsok bámulatra méltó megsegítésével, a természeti katasztrófáknál nyújtott gyors beavatkozásaival, a járványok elterjedésének hatékony megelőzésével, valamint a leg- elesettebbek megsegítésével fémjelzett szociális tevékenységével.

„Az emberi méltóság védelmének sokféle módja - ami a Rendet mindig jellemezte és továbbra is jellemzi - képezi a Máltai Rend legnagyobb örökségét, mely örökséget meg kell őrizni és tovább kell fejleszteni. Mindaz a jó, amit tesztek, Alkotmányotok hű megélésének kifejezője, melynek célja ekképp foglalható össze: Isten dicsőségének hirdetése a rendtagok megszentelődése, a hit és a Szentatya szolgálata, valamint felebarátaink megsegítése által” írta Becciu érsek.

Leveleiben egy személyes és közösségi lelkiismeretvizsgálata buzdította a rendtagokat, hogy a Rend javának érdekében képesek-e félretenni az egyéni és csoportérdekeket.

A Máltai Rend vezetése megköszönte a Szentatyának a speciális delegátus kinevezését, és elkötelezte magát a vele való szoros együttműködésre a Rend megújulásának útján. A Rend strukturális gondjainak, és azok alkotmányos kihatásainak már régebb óta aktuális felülvizsgálata csakis a Szentszékekkel való konstruktív együttműködéssel lehetséges. A Máltai Rendnek az az egyedülálló kettős sajátossága, hogy egyrészt a Katolikus Egyháznak egy laikus szerzetesrendje, másrészt egy, a nemzetközi téren elismert szuverén entitás, mely államjellegű tulajdonságokkal (alkotmány, nemzetközi diplomáciai elismertség, hármas államszervezeti hatalmi tagozódás stb.) rendelkezik, gondos egyházjogi és nemzetközi jogi koordinációt követel meg a felektől.

Amennyiben egy ilyen alkotmánymódosítási folyamat szükségessége kirajzolódik, akkor elképzelhető, hogy a Legfőbb Államtanács április 29-én élni fog az Alkotmányban foglalt azon lehetőséggel, hogy először egy Helytartót válasszon meg a Rend vezetőjének egy éves mandátummal, és ezalatt az egy év alatt a szükséges alkotmánymódosítások megtörténhetnek, melyek azután egy új Nagymester megválasztásának biztos alapját képezhetik.

Wettstein János, MMLSz kancellár

Kedves Olvasó!

A jeruzsálemi János Lovagok rendjét - a későbbi Máltai Rendet - alapító boldog Gellért mester és az őt követő Raymond de Puy idejéből maradt ránk szolgálatunk küldetésének a Krisztus-hiten alapuló megfogalmazása „urainkért, a betegekért”. „Amit a legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, azt velem tettétek”. Máté evangéliumának e szavai inspirálták Timothy Schmalz kanadai szobrászt a „Hajléktalan Krisztus” megformálására, mely Ferenc pápa áldásával jut el most már hozzánk is. A hívő katolikus művész alkotása egyszerű eszközökkel jeleníti meg azt a gondolatot, melyet a Rend 900 éve vall, és működésének hátterét adja: segíteni a legelesettebbeknek. Ha rajtuk segítünk, Krisztusnak szolgálunk. Cikkünk a 4. oldalon.

Ebben a krisztusi szellemben végzik elhivatott tevékenységüket azok a máltai nevelőszülők is, akik a leghátrányosabb helyzetű, gyakran fogyatékos gyermekeket veszik magukhoz, hogy körülvegyék őket szeretetükkel. Riportunk az 5. oldalon.

Jó olvasást kívánok!

Tisztelettel,
WETTSTEIN JÁNOS

Kancellár,
A Máltai Rend magyarországi kommunikációs vezetője

Nagy kihívások a Máltai Rend előtt

Megújul a Máltai Rend vezetése - **2. oldal**

Hajléktalan Jézus szobor

Budapestre érkezik az együttérzés jelképévé vált köztéri alkotás - **4. oldal**

Jelként köztünk élő gyerekek

A fogyatékkal élő gyerekeket nevelő Szűcs Edit és Weeber Tiborné, a máltai nevelőszülői hálózat tagjai kapták 2016-ban a Kézenfogva nevelőszülői díjat - **5. oldal**

Az összefogás tele

Civil segítők ezrei vállaltak közösen felelősséget a hajléktalan és rászoruló emberekért a rendkívüli hidegben - **9. oldal**

A köztársasági elnök feleségének naplójából

Dr. Herczegh Anita asszony személyes naplójában írt a zugligeti hajléktalanszállón tett látogatásáról - **9. oldal**

Adomány kerekítésekből

Egy év alatt csaknem tizenötmillió forint adomány gyűlt össze az online vásárlások során alkalmazott felkerekítésekből - **10. oldal**

Magyar Örökség lett

a Jelenlét program - **10. oldal**

Tekintsünk erőforrásként a romákra!

Nemzetközi szakmai program indult a Magyar Máltai Szeretetszolgálat vezetésével a roma emberek munkaerő piaci részvételének elősegítésére - **11. oldal**

Veronai buszbaleset

Katasztrófhelyzetekre felkészített önkéntes pszichológusok nyújtottak segítséget az olaszországi tragédia túlélőinek és az áldozatok hozzátartozóinak - **11. oldal**

Soha nem fogom elfelejteni ezt a napot

Önkéntesek segítettek megszépíteni a siófoki máltai intézményeket - **12. oldal**

Frizura ajándékba

Tíz fodrász várta a hajléktalan embereket, nagycsaládosokat és időseket az esztergomi máltai központban - **13. oldal**

Idáig elfolyik a Tisza?

A Tiszabői Általános Iskola 8. osztályos tanulói a Szegedi Nemzeti Színházban jártak, ahol a színpalak mögé is betekinthettek Léner András rendező jóvoltából - **13. oldal**

A szeretet keresztútja

A Lourdes-i keresztútról készült életnagyságúnál nagyobb, részletgazdag fotósorozatból készült vándorkiállítás, mely március 10-től húsvéthétfőig látogatható Pannonhalmán - **13. oldal**

Szent László az országszervező király

A Szent István király örökségét, a magyar államot és a katolikus hitet védelmező lovagkirály szentté avatásának 825. évfordulóján Szent László emlékévet hirdettek Magyarországon. Szent László életét kétrészes cikkben mutatja be a Máltai Hírek - **14. oldal**

Meglepetés este a Vonaton - **16. oldal**

Borítókép: Ferenc pápa megáldotta a szobor másolatát (Fotó: Vatican Photo)

aktuális

A szobor üzenete: lássuk meg az elesettekben is Krisztus arcát

Hajléktalan Jézus szobor

Budapestre érkezik az együttérzés jelképének tekintett köztéri alkotás

Washington, London, Vatikán és a világ számos nagyvárosa után Budapesten is látható lesz az együttérzés jelképévé vált Hajléktalan Jézus szobor. A köztéri alkotás az elesett emberekre hívja fel a figyelmet, azt üzeni, hogy lássuk meg bennük is Krisztus arcát. A kifejező alkotást megáldotta Ferenc pápa. Az együttérzés szobrának budapesti elhelyezésére gyűjtést hirdetett a Magyar Máltai Szeretetszolgálat.

A padon fekvő, pokrócába burkolózott, elesett embert ábrázoló köztéri alkotás Timothy Schmalz kanadai szobrász műve. A fekvő ember meztelen lábfeijén a keresztre feszítés sebei láthatók. A művész ketős céllal alkotta meg a Hajléktalan Jézus szobrot, részben azért, hogy a kirekesztett emberekre irányítsa a figyelmet, részben pedig azért, hogy együttérzéssel, tudatosan tegyünk az elesettekért, meglátva bennük Krisztus arcát. A bronzformába öntött üzenet ma már a világ több nagyvárosában megtalálható, többek között Londonban, Washingtonban és Rómában is. Rino Fisichella érsek az alkotónak írt levelében úgy

fogalmaz: „az Ön szobra olyan látható és kézzelfogható megközelítési lehetőséget ad az embernek, amellyel mélyebben megértheti Isten szavát.”

A szobor fő üzenete nagyon közel áll a Magyar Máltai Szeretetszolgálat meggyőződéséhez, mely szerint a hajléktalan embernek elsősorban a másik emberre van szüksége. Az elesett emberek méltóságát a szociális ellátó rendszer önmagában nem tudja visszaadni, arra csak a társadalom képes.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Ferenc pápa meghívására budapesti hajléktalan emberek zárandokcsoportját kísérte

Rómába, és a látogatás során figyelt fel a Hajléktalan Jézust ábrázoló szoborra. Közben egy magánszemélyekből álló baráti társaság kapcsolatba lépett a kanadai alkotóval, aki örömmel mondott igent a budapesti szobor elkészítésére. A civil kezdeményezések összefogásával a Magyar Máltai Szeretetszolgálat gyűjtést hirdetett az együttérzés szobrának budapesti elhelyezésére. A karitatív szervezet mindenkit arra kér, lehetőségeihez mérten járuljon hozzá ahhoz, hogy az örök érvényű üzenetet formázó alkotás Magyarországon is otthonra leljen.

Támogató hozzájárulásait a 11784009 - 20202091 számú bankszámlán, vagy az adomanyozz.hu weboldalon fogadjuk. Hagyományos banki átutalásnál kérjük, a közlemény rovatba írják be: Hajléktalan Jézus szobor, a számla neve pedig: MMSZ Adomány.

Köszönjük!

szolgálat

Jelként köztünk élő gyerekek

A fogyatékkal élő gyerekek köztünk élő jeleként rávilágítanak arra, hogy boldogan kell megélnünk a mindennapokat. Azt üzenik, hogy az élet önmagában nagy érték, felbecsülhetetlen ajándék. Szűcs Edit máltai nevelőszülő ezt az igazságot tanítja a fogyatékkal élő gyerekek rehabilitációjáról tartott előadásain, melyekre sokszor az általa nevelt siketvak epilepsziás kisfiúval érkezik.

A fogyatékosok világnapján a Nemzeti Színházban rendezett ünnepségen adták át a KézenFogva nevelőszülői díjat, amellyel a fogyatékos gyermekeket vállaló nevelőszülőkre kívánták felhívni a figyelmet. A három díjazott közül ketten a Magyar Máltai Szeretetszolgálat nevelőszülői hálózatának tagjai.

A Máltai Családok Háza Nevelőszülői Hálózat 1998-ban kezdte meg működését Pátyon. A szolgálat idővel országos hatókörűvé nőtte ki magát, a főváros mellett tizenegy megyében élnek a hálózathoz tartozó nevelőszülők és találhatók férőhelyek. Jelenleg 93 máltai nevelőszülő 189 gyermeknek, illetve fiatal felnőttnek adja meg a biztonságos családi háttérrel, és mutat pozitív mintát a családi életéről. A nevelőszülői hálózat székhelye Pátyon található, de Cegléden, Erken és Miskolcon is működnek területi irodák, amelyek többek között a vér szerinti szülők és a gyerekek közötti békés kapcsolattartáshoz szolgálnak helyszíniként.

A nevelőszülők azokat a gyermekeket nevelik, akik valamilyen ok miatt nem nevelkedhetnek a saját családjukban, mivel az eredeti családjukban lakhatási, életvitelszerű problémák nem teszik lehetővé, hogy megfelelően fejlődjenek. Más esetekben bántalmazás, vagy elhanyagolás miatt kerülnek ki a családból a gyermekek. A jogszabályban fontos kritérium, hogy anyagi ok miatt nem lehet kiemelni családjából gyermeket.

A Máltai Szeretetszolgálat Közép-Magyarországi Régiója 2015-ben átalakította az intézményeinek struktúráját, az addig a pátyi Máltai Gondviselés Házon belül működő szolgáltatások külön váltak, így a Máltai Családok Háza Nevelőszülői Hálózat is önálló intézménnyé vált.

Szűcs Edit

Szűcs Edit 1993 óta nevelőszülő. Már egészen fiatal korától mások gondozására és ápolására tette fel az életét. Nevelőszülőként is kilógott a sorból. Olyan gyermekeket is befogadott, akiket a legtöbbben nem. Az elmúlt 23 év alatt közel 40 gyermek fordult meg a házában. Minden egyes gyermeket odaadással és rengeteg szeretettel nevel, legyen kicsi vagy nagy, egészséges vagy fogyatékos. A nevelőszülőség mellett családba fogadást és örökbefogadást is vállalt. Jelenleg öt gyermek él nála: 2 gyermek Down szindrómás, az örökbefogadott ikrek mozgássérültek és mindketten pszichés problémákkal is küzdenek. A családba fogadott kisfiú siketvak és csak szondával táplálható.

Munkáját mély elkötelezettséggel, szakmai tudással, a fogyatékos gyermekek iránti fenntartás nélküli elfogadással végzi, otthona meleg, barátságos.

„Számomra Edit egy hétköznapi hős, mindannyiunk példaképe, rengeteg tudással és tapasztalattal. Editről a városban mindenki hallott, aki fogyatékos gyereket nevel. Edit gyerekei mindannyian fogyatékosok, különböző súlyossággal. A fogyatékos gyermekeket nevelő intézményeknek a segítségét kellene kérni ahhoz, hogy a felnövekvő gyógypedagógusoknak és nevelőszülőknek oktassa ennek a hivatásnak a lényegét. Öt hallgatva sokszor gondolkodom azon, vajon hogy csinálja? Hogyan jut ideje mindenre? Mintha az Ő napja nem 24, hanem 48 órából állna.”

(Idézet a díjátadón elhangzott beszédből)

Én kaptam a legcsodálatosabb gyerekeket

A fogyatékkal élő gyerekek jelképek. Azt üzenik, hogy az ember értékét nem az intelligenciahányadosa, a tehetsége vagy valamilyen különleges képessége határozza meg, mert az élet önmagában ajándék. Szűcs Edit máltai nevelőszülő otthonában az elmúlt 24 év alatt csaknem 40 befogadott gyermek nevelkedett, akik valamennyien fogyatékkal születettek. Házában egymás után találtak otthonra azok a gyerekek, akiket senki más nem akart hazavinni. A szeretetteljes légkörben cseperedő gyerekek nem egyszer felülírták az orvosok pesszimista előrejelzéseit, a csodálatra méltó esetekre pedig egyre többen figyelnek fel – például a pécsi egyetemen is, ahol Szűcs Edit a fogyatékkal élő gyerekek rehabilitációjáról tart előadást.

– Köszönjük, hogy időt szakít ránk. A Nemzeti Színházban nem volt ott a nevelőszülői díj átadásán, azt az ön távollétében a máltai nevelőszülői hálózat vezetője vette át. Tényleg ennyire nincs ideje?

– Andriská mellett nagyon meg kell gondolnom, hogy mikor és hová mozdulok ki. Ez a csodaszép fiú siketvak és epilepsziás, néha 10-12 órán át eszméletlen, és olyankor nagyon oda kell figyelni rá. Kétóránként meg kell etetni, gyomorszájában keresztül táplálom őt. De hál'Istennek, itt van köztünk, és boldog. Ki is veszem az ágyából, hogy átmasszírozzam egy kicsit. Az egyik szemével öt százalékot lát, ez azt jelenti, tizenöt centiméterről észleli a lámpa fényét. Hallása egyáltalán nincs, de ha ölbe veszem, a számból kiáramló levegőből érzi, amikor hozzá beszélek. És nagyon sok mindent megért. Masszírozni pedig azért kell, mert nem látja, ha rámosolygok, és nem hallja, ha megdicsérem, az érintést viszont érzi. ... Bocsnát, ha fújtatok egy kicsit, Andriská 30 kiló. De gyönyörű gyerekek.

– Tehát Andriská miatt nem tudott elmenni a díjátadó ünnepségre?

– Ha gyerekeket osztottak volna, akkor ott lettem volna. De egy díjért... Nagyon kevés helyre tudok ténylegesen elmenni, sokszor már Pécs belvárosa is elérhetetlen távolságra esik, pedig nem lakunk messze tőle. Csakhogy nekem rendszerint két órán belül haza kell érnem. Így nem tudok például abban az üzletben vásárolni, ahol szeretnék, mert onnan nem érek vissza időben. De jár hozzánk egy gyógypedagógus,

ha minden rendben van, őrá ott tudom hagyni Andriskát. Sokszor azonban nincs minden rendben, amikor fél napokat eszméletlenül fekszik, mellette a helyem. Figyelem, ahogyan hörögve veszi a levegőt, mert ha valami baj történik, akkor gyorsan kell cselekedni.

– Hogyan lett önből nevelőszülő?

– Én nem mentem férjhez, hanem egy szerzetes közösséghez tartozom, amelynek minden tagja kint él a világban. Egyébként ápolónői végzettségem van, korábban a Karitátszónál dolgoztam. Területi gondozási vezető voltam, erdőben, barlangban, településen kívül élő, többnyire roma asszonyokat tanítottunk főzni, mosni, pénzt beszedni, háztartást vezetni. A kilencvenes évek elején, amikor tömegesen menekültek át Erdélyből az emberek, nyolc munkatársamat áthelyezték. Akkor arra gondoltam, 2-3 gyereket befogadok magamhoz, amíg kialakul, hogyan folytatódik az életem. De két hónap után már tizenegy gyerek volt nálam, és mindegyikről utólag derült ki, hogy fogyatékos.

– Ez hogyan történhetett meg?

– Kifejeztem roma származású gyerekeket akartam befogadni, olyanokat, akiket senki nem vitt volna haza. Az illetékes hivatal egyik gyereket a másik után ajánlotta, amikor már volt nálam öt, megkerestek azzal, hogy befogadnék-e még hat testvért? A gyerekek nemrég veszítették el az anyjukat, az alkoholbeteg asszony a szemük előtt vérzett el. Az ugyancsak súlyos beteg apa hosszabb időre kórházba került, és a

Andriská itt van köztünk és boldog (Fotó: Kovács Bence)

gyerekek magukra maradtak, a legidősebb akkor 12 éves lány két és fél éven át gondoskodott a testvéreiről. A viszonyokra jellemző volt, hogy az egyik gyerek hatévesen még nem beszélt. Az elzárt zsáktelepülésen ez nem tűnt fel, a rendszer csak akkor figyelt fel rájuk, amikor baleset történt, a négyéves kisgyerek favágás közben levágta az ötéves két ujját. A gyerekek alultápláltak voltak, de az csak később derült ki, hogy egy öröklött betegség következtében zsugorodik a bőrük, és magzati alkoholszindrómások, a hatból ötven értelmi fogyatékosok is. 1993-ban velük együtt röpké két hónap alatt tizenegy gyermekem lett. Azután szinte kéthavonta érkezett még egy-egy gyerek. Akit lehetett, örökbe fogadtam vagy családba fogadtam, illetve hazagondoztam, tehát olyanok is voltak, akik a problémák rendeződése után visszakerültek a vér szerinti szülőkhöz. Az első időszakban kéthavonta érkezett egy-egy gyerek, a későbbiekben már évente csupán 1-2 gyerekkel bővült a család.

– De hogyan nem derült ki, hogy az önnek átadott gyerekek fogyatékkal élők?

– Nem volt leírva a papírokbán. Örökbe fogadtam például egy tizenkét éves cigánylány második gyermekét, egy kéthetes kisbabát. Amikor itthon kivettem a pólyából, rángott a gyerek. Megvizsgálták, az ideggyógyász azt mondta, naponta 38-40 epilepsziás rohamra lehetett, és nagy valószínűséggel nem éri meg az egyéves kort. Hadd mondjam el, hogy időközben felnőtt, ma fogyatékosok otthonában él, ahol rendszeresen látgatom.

Egy másik gyermeket háromnaposan fogadtam be, mire Bajáról hazaértünk, agyvérzést kapott. Ő is felnőtt, otthonban él, de minden hétvégén itthon van, velünk.

– Nem fordult meg a fejében, hogy visszadja a gyerekeket, amikor a fogyatékoságukkal szembesült?

– Egy pillanatig sem. Akkor is elhoztam volna mindegyiküket, ha tudom, hogy ilyenek. Az viszont nagyon rosszul esett, hogy nem mondták meg, hogy mondjuk, egy epilepsziás anyuka valószínűleg fogyatékos kisbabájának keresnek családot. Néha elbizonytalanodtam, de végül mindig arra jutottam, hogy a jó Isten úgyis megsegít majd. A gyerekeket szeretet veszi körül, és a fogyatékoságuk csak még jobban összekovácsolt minket. És valahogy úgy alakult, hogy egyre súlyosabb fogyatékosággal élő gyerekek kerültek hozzám. Az elején például elképzelhetetlennek tartottam volna, hogy olyan állapotú gyermeket gondozzak, mint amilyen Andriská. Ma már a világ legtermészetesebb dolga, hogy itt van a helye. De nézze meg ezt a kisfiút és kislányt, mind a ketten Down szindrómások, az intelligenciahányadosuk nem éri el a 35-öt. A kislánynak két szívműtétje volt, azt mondták, nem fogja megérni az első születésnapját. Már elmúlt öt. És néhány hónapja önállóan jár. Mászni nem tanult meg, korábban csak féloldalasan kúszni tudott, most pedig itt szaladgál. Azt hiszem, én kaptam a legcsodálatosabb gyerekeket.

Ez itt egy darabka Mennysors (Fotó: Kovács Bence)

– Volt olyan gyerek, akire nemet mondott?

– Volt, amikor egymás után kilenc gyermeket ajánlottak, de közülük csak egyet fogadtam be, azt, akiről azt gondoltam, hogy olyan előzményekkel és kilátásokkal senki nem fogja őt hazavinni. De amikor a többi nyolcra nemet mondtam, akkor sem a gyerekeket utasítottam el, hanem a helyzet nem volt alkalmas arra, hogy újabb gyermek érkezzen hozzánk. Mert elsősorban a már nálam lévő gyerekekért vagyok felelős. Amikor pedig kialakul a családjuk mindennapos élete, és a helyükre kerülnek a részletek, akkor szólok az illetékeseknek, hogy újra fogadóképes vagyok.

– Milyen kudarcokat kellett megélnie?

– Akadt egy-kettő. Az egyik gyermekem például gyújtogatott. Egy éjjel arra ébredtem, hogy égett papírszag terjeng a házban, szaladtam megnézni, hogy mi ég. Kiderült, hogy a tizenhat éves két bottal járó mozgássérült gyerekünk két parkettadarab segítségével kikaparta a paraszat a cserép-kályhából, bevitte a szobájába, és meggyújtotta az ágya fölött a falinaptárt, és nevetve nézte, hogyan ég. A családjában négy generáción át öröklődött a skizofrénia, nem mertem kockáztatni, a fűtési szezonból hátralévő hetekre elvittem őt a rehabilitációs osztályra. Amikor felmelegedett az idő, hazahoztam őt, de a következő fűtési szezont már nem tolthette velünk, mert amikor a szobáját akartuk festeni, elrejtett

gyufákat találtam a holmija között. A gyerekeink többsége nem tud elmenekülni, ha baj van. Ez nem sok választási lehetőséget hagyott, egy bentlakásos otthonba vittük őt, ahonnan hétvégékre hoztuk őt haza, amikor viszont valamelyik felnőtt gyerek vele alszik az alsó szinten.

– Mekkora ez a ház?

– Most már elég nagy, tizenhat szobánk van, öt wc és három fürdőszoba. Az első tizenegy gyerekkel egy kisebb házban laktunk, azóta gyakorlatilag minden évben építettünk. Három szint van a házban. A felnőtt gyerekek, ha megszorulnak, ha nehéz helyzetben találják magukat, hosszabb-rövidebb időre hazaköltöznek a családjukkal együtt. Ide mindig visszajöhetnek. Hozzám azok a gyerekek is visszajárnak, akik csak egy évig éltek velünk.

– Hogyan gondoskodik ekkora családról?

– Hajnalban elég korán kelek, reggel hatra minden nap megfőzök, hogy amikor a gyerekek felkelnek, csak rájuk tudjak figyelni. Hét gyerekünk allergiás, nekik külön recept alapján sütök kenyeret, a kemence a ház előtt nem látványosság, hanem a háztartás mindennapos eszköze. Ha üzletbe megyek, nagy tételben vásárolok, tele csomagtartóval érkezem haza. Huszonnyolc féle gyógyszer szedünk alapesetben, ha nem betegszik meg senki, a havi gyógyszereszámla 58.900 forint. De nem panaszkodunk, mert ez itt egy darabka Mennysors.

– Mennyi ideje marad saját magára?

– Nem szoktam számolgatni, mindig amennyi éppen kell.

– Hogyan pihen?

– Éber alvó vagyok, és kevéssel is beérem. Kora reggel és késő este olvasok, napközben imádkozom. Közben feltöltődöm.

– A fogyatékkal élő gyerekekről, a rehabilitáció esélyeiről változatos közönség előtt szokott előadást tartani, a beszélgetésük után Andriskával együtt a Pécsi Orvostudományi Egyetemre mennek. Nyilván más előadást tart leendő orvosoknak és leendő nevelőszülőknél, de mi az, amit mindenképpen elmond a hallgatóságának?

– A legfontosabb az, hogy a fogyatékkal élő gyerekek jelképek. Jelzik az emberi lét végességét. Rávilágítanak arra, hogy boldogan kell megélnünk a mindennapokat. Azt üzenik, hogy az ember értékét nem az intelligenciahányadosa, a tehetsége, vagy valamilyen különleges képessége határozza meg, mert az élet már önmagában nagy érték. Egy felbecsülhetetlen ajándék.

Kell egy Down-baba?

Ha valaki azt kérdezi tőle, mivel foglalkozik, Weeber Tiborné azt szokta felelni: 31 éve folyamatosan gyesen van és gyermeket nevel. Hét saját gyermekük után három Down-szindrómás gyermeket vettek magukhoz. A harmadikat már nem tervezték, de miután kiderült, hogy a szívklínán fekszik egy kisbaba, akinek az orvosok csupán néhány hónapot jósolnak, és ezért senki nem viszi őt haza, Weeber Tiborné azt mondta, az nem lehet, hogy ezt a kislányt senki ne ölelje magához. Tavaly április óta ő is családtag.

– Miért éppen Down-szindrómás gyerekeket fogadtak be?

– Amikor a gyerekeink kezdtek felnőni, a párommal arra gondoltunk, milyen jó lenne nevelőszülőként folytatni, de meg sem fordult a fejünkben, hogy esetleg Down-szindrómás gyereket fogadjunk. Egy baráti családdal közös nyaralást terveztünk éppen, és az anyukával számítógépen egymásnak írogatva egyeztetettük, melyikünk mit csomagol, amikor egyszer csak azt írta: „kell egy Down-baba?” Mi van, kérdeztem, mire visszaírt, hogy mindjárt felhívnak. Azt persze tudtuk róluk, hogy tagjai egy a fiatal családokat segítő szervezetnek, de hogy milyen esetekkel találkozhatnak, arról nem sok fogalmunk volt.

– És mit válaszolt, miután felhívták?

– A kérdés úgy vetődött fel, hogy vagy találnak egy családot, amelyik vállalja a babát, vagy az orvosok, – ahogy akkor mondták – „megoldják a problémát”. A párommal azt feleltük, Isten őrizze, hogy bántsák azt a babát. Egy fiatal pár első gyermeke volt, és amikor kiderült, hogy Down-szindrómás a kicsi, teljesen összeomlottak. Arra készítették fel őket, hogy több műtét vár majd a babára, ha túl is fogja élni, valószínű ágyhoz kötött, nyálcsorgató roncs lesz belőle. Megbeszéltük itthon a gyerekekkel, hogy lehet, érkezik még egy kislány a családba. Két hó-

Weeber Tiborné

2007 óta nevelőszülő, aki nevelőszülőként három Down szindrómás gyermeket nevel hét saját gyermeke mellett. Tudatos feladatvállalás, szakmai felkészültség, társadalmi edukáció, nyitottság, példaadás jellemzi munkáját. Megtestesíti mindazt, amiért a díjat alapítottuk. Nem munkaként, hanem hivatásként éli meg a család nélküli, fogyatékos gyermekek felkarolását. Mindezt örömmel és könnyedén teszi, ebben egész családja egy emberként áll mellé. A gyermekekért a végsőkig küzd, motivációja az irántuk érzett szeretet.

Down dadaként segíti sorstársait, részt vesz különböző, az elfogadást segítő rendezvényeken, ellátogat olyan várandós családokhoz, ahol fogyatékos babát várnak, ezáltal segíti a rájuk váró élet elfogadását, illetve az arra való felkészülést. Az egész család rendszeres résztvevője a Down világnap rendezvényeinek illetve más alapítványok közösségformáló eseményeinek. Ösztönzésére gyermekei is aktívan részt vettek felvilágosító-érzékenyítő kampányok megszervezésében, megvalósításában.

(Idézet a díjátadón elhangzott beszédből)

nap volt még hátra a szülésig, találkoztunk a párral, beszélgettünk velük, hátha meggondolják magukat, hiszen már a gyerek neve is megvolt. Felajánlották, adjunk mi nevet a babának, de leszögeztük, hogy ha hét hónapon át Máténak hívták, akkor Máté is marad, arról nem is beszélve, hogy Máté azt jelenti, Isten ajándéka.

– Hogyan lett Down-szindrómás a második befogadott gyerekek is?

– A Down Alapítvány szervezésekor derült ki, hogy a nyíregyházi kórházban van egy kislány, akit a szülei nem tudnak hazavinni. Az egyik szervezőnknek tűnt fel, hogy valahányszor ott jár a kórházban, a kislány még mindig ott van, megkérdezte, miért nem viszik őt haza. Kiderült, hogy egy olyan kistélepülésre való a családja, ahol semmilyen lehetőség nem adott egy ilyen baba fogadására, ezért a szülők nevelőszülőket keresnek neki. Közben erről beszélgettünk, egyszer csak nagy komolyan azt kérdezte: és nektek nem kell még egy kislány?

– Hogyan viszonyultak a vér szerinti gyerekei az új családtagokhoz?

– A lehető legjobban, szeretettel, őszinte nyitottsággal. A Down-szindrómás gyerekekre néha jellemző, hogy elrövednek valahová a távolba, olyankor kikapcsolnak, nem reagálnak a külvilág ingereire. Az első időben Máté arcán is megjelent ez a kifejezés, mintha visszavonult volna egy

belső világba. De a család nem engedte őt elsüllyedni önmagában, a többiek minden itthoni elfoglaltságba bevonták, és néhány hét után már nem kapcsolt ki a figyelme. Mintha folyamatosan fejlesztő foglalkozáson vett volna részt, és hadd mondjam el, hogy időközben gyönyörűen megtanult olvasni.

– A harmadik gyermek befogadásával olyan döntést hoztak, amit önök előtt senki más nem akart meghozni: hazavinni egy olyan kislányt, aki bármikor eltávozhat. Nem féltették a családjukat a döntés következményeitől?

– Ez sem egyedi döntés volt, a fiam hallotta a telefonbeszélgetést, amikor sógornőm, aki az egyik fő Down-dada, Julcsiról mesélt, akit már a terhesség alatt örökbefogadásra ajánlottak. A kislány a szívklínán feküdt, olyan súlyos rendellenességgel született, amivel az orvosok szerint legfeljebb néhány hónapig élhet. Amikor letettem a telefont, a fiam azt mondta: anya, miért nem hozzuk haza? Én közben arra gondoltam, szegény kislány nem tehet semmiről, és most senki nem fogja őt megölelni, megpusztilgatni, szeretni... Megbeszéltük a párommal, a gyerekekkel, azután elindítottuk az eljárást. Miután eldöntöttük, gyorsan kellett cselekedni, mert féltünk, hogy Julcsinak nem lesz elég ideje. Tavaly áprilisban hozzuk őt haza, és azóta itt van köztünk, része a családuknak.

A mínusz tizenöt fokos hidegben civil segítők ezrei érezték úgy: valamit tenniük kell a hajléktalan emberekért. A városokban megjelentek az adományruhákkal telegegatott ruhafogasok, éttermek hívták be forró teára az utcán élőket, százak segédkeztek az ellátó intézményekben.

Az elmúlt évtized leghidegebb telén a Máltai Szeretetszolgálat hajléktalanellátó rendszere több ideiglenesen megnyitott menedékhelyen és meghosszabbított nyitva tartással fogadta az utcán élő embereket, diszpécserközpontjai és krízisautói pedig megerősített szolgálattal működtek. Voltak napok, amikor hatvannál is több bejelentés érkezett földön fekvő, a kihülés veszélyének kitett emberekről.

Az állandó szállók mellett decemberben százfős krízisszállót nyitott a Szeretetszolgálat a budai oldal déli részén, januárban pedig további huszonöt ember befogadására alkalmas menedékhelyet alakított ki a zugligeti országos központ kiállító termében. Az utcai gondozószolgálat és a krízisautó szociális munkásai a legészantabb, szabadban éjszakázó embereket következetes kedvességgel, kitartó rábeszéléssel igyekeztek rávenni, töltsék menedékhelyen az éjszakát, valamint étellel, takaróval és meleg ruhával látták el őket. A városoktól távol, valamint elszigetelt helyeken egyedül élő idős emberekre, fűtetlen lakásokban élő családokra is nagyobb gondot fordított a Szeretetszolgálat, ebben nagy segítségüket nyújtottak a polgárőrség tagjai és a rendőrök, az ő együttműködésük lehetővé tette az azonnali segítségnyújtást, esetenként akár az életmentést is.

Megmozdult a társadalom a rászoruló emberek megsegítéséért
(Fotó: Merényi Zita/Magyar Kurír)

A leghidegebb napokban sokan érezték úgy, hogy ők is tudnak segíteni. Az elesettekért felelősséget érző tulajdonosok számos presszót és éttermet nyitottak meg a hajléktalan emberek előtt, hogy egy forró teára vendégül lássák az átfagyott embereket. Civil kezdeményezésre az ország számos nagyvárosában helyeztek ki ruhafogasokat, amelyeken a nélkülözőknek lehetett meleg téli ruhát otthagyni. Budapesten egy hét alatt tizenkét középiskola válaszolt a Magyar Máltai Szeretetszolgálat felhívására, és gyűjtött több mázsa ruhát a hajléktalan emberek számára a leghidegebb időszakban.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat több mint hatvan intézménye csaknem huszon-

nég órányitva tartással várta a hajléktalan embereket. Ezekben az intézményekben a téli hónapokban több száz önkéntes végzett szolgálatot, megkönnyítve az étkeztetést, a ruhaadományok szétválogatását, kiosztását, illetve segítő beszélgetéseket folytattak a rászoruló emberekkel. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat köszönetet mond mindenkinek, aki bármilyen módon segítséget nyújtott a rászoruló embereknek. A karitatív szervezet az extrém tél után arra hívja fel a figyelmet: bár a hideg napok elmúlnak, az egymás iránti felelősség megmarad. Az ember méltóságát csak a másik ember képes visszaadni. Amihez elég egy kicsit több figyelem.

A köztársasági elnök feleségének naplójából

„Januárban, a nagy fagyok idején, amikor a Máltai Szeretetszolgálat valamennyi hajléktalanszállója és melegedője megtelt, a jótékonyági szervezet munkatársai úgy döntöttek, saját irodájukat is megnyitják a rászorulóknak. Nem akarták, hogy azokon a napokon, amikor évtizedes hidegrekordok dőlnek meg, bárki is az utcán maradjon. Számomra ezt jelenti az igazi jószolgálati munka, az ilyen gesztusok bizonyítják újra és újra a valódi elkötelezettséget. A hit védelme és a szegények szolgálata – ez a Máltai Szeretetszolgálat jellemzője, ennek szellemében dolgoznak mindennap, többnyire a nagy nyilvánosság számára láthatatlanul. Megtiszteltetés, hogy jószolgálati követként részt vehetek a munkájukban, és izgatottan várom az idei feladatokat, amikről már elkezdtek az egyeztetést.” ez írta január 26-án közzétett bejegyzésében Herczegh Anita asszony, a köztársasági elnök felesége, miután rövid látogatást tett a központban működő krízisszállón.

jelenlét

Magyar Örökség lett a Jelenlét program

Magyar Örökség Díjat kapott a Magyar Máltai Szeretetszolgálat nyomortelepeken élő emberek felemelését szolgáló Jelenlét programja.

Nyolcvanötödik alkalommal ítélte oda a Magyar Örökség és Európa Egyesület a Magyar Örökség Díjakat a kortárs, valamint a második világháború előtti időszak legjelentősebb magyar teljesítményeinek. A díj bírálóbizottsága az alulról építkező demokrácia elvén az állampolgároktól érkező javaslatok alapján választja ki a díjazottakat, akiknek munkásságát a magyar örökség részeként nevesítik, és nevük bekerül az Aranykönyvbe. Ilyen elismerésben részesítették többek között 2003-ban Kozma Imre atyát a Szeretetszolgálat megalapításáért, a 100 tagú cigányzenekart, Kodály Zoltánt, a Herendi Porcelánmanufaktúrát vagy Jancsó Miklóst.

A Szeretetszolgálat Jelenlét Programja bekerült az Aranykönyvbe (Fotó: Kovács Bence)

A Jelenlét program a Magyar Máltai Szeretetszolgálat válasza a nyomorra. A Jelenlét a Máltai Szeretetszolgálat szóhasználatában azt jelenti: jelen vagyunk a másik ember életében. Ez hosszú távú elköteleződés valaki mellett. A Magyar Örökség Díj átadásakor a Jelenlét Programot méltató Beer Miklós váci megyéspüspök úgy fogalmazott: a Magyar Máltai Szeretetszolgálat fogalommal vált a magyar közéletben.

A Jelenlét program helyszíneit felsorolva Beer Miklós hangsúlyozta, ezeken a helyeken már látható a változás. „Mit változtatott meg ezeken a helyeken a máltaiak

jelenléte? Van, amit ebből már látni lehet. Reggelente például egyre többen indulnak munkába. Az iskolában kevesebb a bukás. Az utcáról eltűntek a mindent elborító szeméthegek, a kerítéseken mosott ruha szárad. Ezek azt mutatják, hogy az emberekben igény ébredt egy másfajta életre. Már nem a segítők szeretnék őket megváltoztatni, hanem ők akarnak másként élni. Jobban, szebben élni. Gondolnak a holnapra. Tudják, hogy a jövő tőlük is függ. Ezek a felemelkedés első igazi lépései. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat így ad választ a nyomor kihívásaira. Úgy hívják, Jelenlét program. És magyar példa.”

Adomány kerekítésekből

Egy év alatt csaknem tizenötmillió forint adomány gyűlt össze az online vásárlások során alkalmazott felkerekítésekből. A Kerekítsd fel! programhoz csatlakozott meghatározó internetes áruházak oldalain több tízezren egészítették ki a fizetendő összeget, hogy az száz vagy ezer forintba végződjön, a különbözettel pedig a Magyar Máltai Szeretetszolgálat programjait támogatták. A jegy.hu oldalon minden harmadik vásárló élt a kerekítés lehetőségével, ők rászoruló emberek kulturális programjaira ajánlották fel adományaikat. A 2016-ban összegyűlt 12,5 milliós támogatásnak köszönhetően a Máltai Szeretetszolgálat több mint hatezer nélkülöző embernek szervezett programot, illetve vásárolt belépőjegyet, sok esetben a helyszínre eljutásukat is megszervezve. A bijo.hu vásárlói a 2016-os balatoni mozgássérült táborba kerekesszékekkel érkező fiatalok számára tették akadálymentessé a vízpartot. Az egészségbolt.hu és a szépségbolt.hu webáruházaiában összegyűlt adományokból többek között a Szeretetszolgálat békásmegyéri családok átmeneti otthonának játszószobáját sikerült felújítani. Az ebolt.hu vásárlói közül négyezer-négyezer járultak hozzá a hajléktalan embereket ellátó mozgó orvosi rendelő és a tüdőszűrő busz modern orvosi eszközökkel történő felszereléséhez. A groby.hu

vásárlói közül huszonnyolcezer ajánlottak fel átlagosan 40 forintot, így hatszáz adag meleg étellel segítettek a téli hidegben a hajléktalan embereket, nyáron pedig mozgássérült fiatalok balatoni

táborozását támogatták. 2017-ben számos új programot támogathatnak az online kereskedőházak vásárlói. Az aktuális programok leírását megtalálják a www.kerekitsdfel.hu oldalon.

aktuális

Veronai buszbaleset

Január 20-án este Verona közelében oszlopnak ütközött és kigyulladt egy magyar diákokat szállító busz. A tragédiában tizenhatan életüket veszítették, és negyvenen megsérültek. A Máltai Szeretetszolgálat önkéntes pszichológusai a hozzátartozóknak és az iskolás társaknak is segítséget nyújtottak.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat vészhelyzet-kezelési munkacsoportja három fővel utazott ki a helyszínre, hogy segítséget nyújtson a túlélőknek, és az áldozatok hozzátartozóinak. Az olaszországi településen az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, az Országos Mentőszolgálat és a máltai szervezet egységei megosztották egymás között a feladatokat. A Szeretetszolgálat két, speciálisan felkészített önkéntes pszichológusa csoportterápiás beszélgetést folytatott a sérültekkel, és az áldozatok azonosítására váró hozzátartozóknak nyújtott segítséget.

Kozma Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke, a Betegápoló Irgalmasrend elöljárója részvétét fejezte ki a baleset áldozatainak és családjaiknak. „Egy család vagyunk. Szenved az egyik tag, szenved a másik is! ... Fájdalom. Kedves Fiatalok! Bárcsak világítana fényre vált életetek életünk sötétségében. Fájdalom. Kedves Édesanyák, Édesapák! Az imádság útján alászállok Önökre szakadt emberi kinjaink sötét mélységébe. Összetartozunk.”

Hazatérésüket követően a Máltai Szeretetszolgálat vészhelyzet-kezelési munkacsoportjának tagjai arról számoltak be, hogy az Olaszországban élő magyarok meleg ruhákat, takarókat hoztak, és tolmácsolni segítettek azoknak, akik olykor meztelenül, egy pólóban menekültek ki az égő buszból.

A Máltai Szeretetszolgálat egy másik pszichológusa Budapesten a Szinyei Merse Pál Gimnáziumban találkozott az elhunytak itthon maradt hozzátartozóival és ismerőseivel. Az érintettek hazaérkezése után a szakemberek tovább folytatták a túlélők kezelését, hogy megelőzzék a poszttraumás stresszszindrómát. A Külgazdasági és Külügyminisztérium levélben mondott köszönetet a gyors és szakmai segítségnyújtásért.

(Fotó: Kovács Bence)

Nemzetközi szakmai program indult a Máltai Szeretetszolgálat vezetésével

Roma As Resource – A romák mint erőforrás címmel indult nyolc ország részvételével nemzetközi program, melynek vezetője a Magyar Máltai Szeretetszolgálat.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat nemzetközi programjának (RARE) nyitó rendezvényére 8 országból érkeztek résztvevők a partner szervezetek képviselőiben. A két napos találkozó célja elsősorban az volt, hogy a programban részt vevő szervezetek képviselői részletesen megbeszéljék a közös célkitűzéseket, feladatokat és kísérleti programokat.

Az európai uniós program célja, hogy segítse a romák munkaerő piaci részvételét a régióban: hatékony intézményi együttműködésekkel, befogadó és esélyt adó légkör megteremtésével, nemzeti és nemzetközi intézményhálózat létrehozásával. A program nemcsak a munkaerő-piac szereplőit, hanem a társadalom egészét szolgálja meg érzékenyítő kampányokkal, mivel a mobilizáció, a komplex beavatkozási stratégia és a védett munkahelyek támogatása ugyanannyira fontos, mint a társadalom megszólítása. A találkozón résztvevő nemzetközi szakemberek megállapították, az előítéletek a roma munkavállalókkal és közösségekkel szemben ugyanis majdnem minden tagállamban hasonló méreteket öltenek.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia adatai alapján a romák a népesség 7%-át alkotják, a foglalkoztatottaknak viszont csak 2–2, 5%-a roma (75-90 ezer fő).

A találkozón megerősítették, hogy nők esetében a helyzet még aggasztóbb, tíz roma nőből csak egynek van munkája.

A budapesti konferencián a résztvevők kiválasztották azokat a munkaerő-piaci jó gyakorlatokat is, amelyeket a következő hónapokban meglátogatnak, hogy gyakorlati tapasztalatokat gyűjtsenek a kísérleti programok megvalósításához. Csehországból, Szlovákiából, Romániából, Szerbiából és Magyarországról is érkeztek olyan programok, amelyek a roma közösségek munkaerő-piaci részvételét segítették.

A konferenciával egy időben szakmai háttérbeszélgetést tartottak, melyen részt vett Czibere Károly szociális ügyekért és társadalmi felzárkózásért felelős államtitkár, Cseresnyés Péter a Nemzetgazdasági Minisztérium munkaerőpiacért és képzésért felelős államtitkára, Réthy Pál belügyminisztériumi főosztályvezető, valamint Vecsei Miklós a Máltai Szeretetszolgálat alelnöke és a karitatív szervezet roma emberek munkaerő-piaci jelenlétével foglalkozó szakemberei. Czibere Károly a beszélgetésen azt hangsúlyozta, a mobilitásnak a jövőben sokkal nagyobb szerepet kell kapnia a felzárkózásban. Cseresnyés Péter arra hívta fel a figyelmet: a kormány célként határozta meg, hogy a felkészítés, az anyagi támogatás segítségével csökkentsék a közfoglalkoztatásban lévő emberek számát, és őket az elsődleges munkaerőpiacra vigyék. Erre közel 100 ezer közfoglalkoztatott esetében látnak is lehetőséget. Vecsei Miklós pedig nyomatékosította, hogy körülbelül háromszáz hátrányos helyzetű kistelepülésen esetenként más eszközrendszerre is szükség van, és példaként említette, hogy az eladósodás problémája tizedére csökkent ott, ahol előrefizetős mérőeszközöket használnak.

önkéntesség

Huszonöt önkéntes érkezik reggel kilenckor Siófokra a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Házába. Ők a Ford Közép- és Kelet-Európai Értékesítő Kft. szervíz és alkatrész osztályának munkatársai, akik egy napos önkéntes szolgálatra jöttek az intézménybe. Érdeklődve, bár kissé távolságtartóan figyelik egymást a napközibe járó fiatalokkal.

– Egy olyan csapatépítő alkalmat kerestünk, amivel másoknak is segítünk – mondja Knaver Ferenc, az osztály vezetője. – Szerveztünk egy kis gyűjtést, amiből székeket vásároltunk a napközibe, és szeretnénk segíteni valami olyan feladatban, amire az itt dolgozóknak a mindennapi munka mellett nincs idejük.

Hanyecz Gáborné Fülöp Szilvia, a napközi és az idősotthon vezetője bemutatja az önkénteseket a gyerekeknek és fiataloknak, kiosztja a munkát, és kezdődik a mindenki számára kicsit szokatlan nap. Nyolcan átmennek az idősok otthonába, ahol az intézmény dekorációját készítik el, és segítenek járólapokat behordani.

A Gondviselés Háza Idősek Otthona volt a Szeretetszolgálat első intézménye Siófok-Kilitiben. Hunyadiné Horváth Vanda szakmai vezető felidézi, hogy az otthon 1996-ban nyitott, majd az évek során kibővült. 2015-ben egy pályázatból korszerűsítették a házat, akadálymentessé tették a fürdőszobákat, átalakították a padlásteret, létrejött egy orvosi szoba betegszobával. Ma már 50 férőhelyen, 24 órás ápolói felügyelet mellett gondozzák itt az idős embereket.

A nagy térben hatalmas fekete kutya sétál egyik idős hölgytől a másikhoz. Dante a Gyermekkel a kutyáért, kutyákkal a gyermekekért Alapítvány állata, gazdáival és társaival hétről hétre látogatják az ottont és kutyás terápiával segítenek az itt élőknek. A kutyás alkalmak mellett mindennap van gyógytorna vagy átmozgató torna, amit mindig kiegészítenek egy kis „agytornával” is. Délután kézműves foglalkozás és nosztalgia percek szerepelnek a programban. Az ország számos pontjáról érkeznek idős emberek, ilyenkor mindenki a saját településéről mesél, képeket, filmeket nézegetnek, emlékeket mesélnek. Ez nemcsak nekik jó érzés, de a közösséget is építi.

Az otthonban kápolna is található. Az intézményben hetente több református és katolikus hittanórát tartanak. A szakmai vezető szerint az idős embereknek nagy szükségük van a hitre. „Van egy hitval-

Életre szóló élményeket kaptak egymástól (Fotó: Parák Eszter)

lásuk, amire alapozták életüket, és amire tudnak támaszkodni kilencven-százévesen is.”

A díszítések elkészültek, a járólapok a helyükön vannak, az önkéntesek pedig az idős emberekkel beszélgetnek. Közben megérkeznek a fogyatékkal élők napközijébe, és a hozzá ezer szállal kapcsolódó fejlesztő iskolába a támogató szolgálat gépjárművel hozott gyermekek és fiatalok. Az önkénteseket nagy ölelésekkel fogadó enyhe és közép súlyos fogyatékkal élő fiatalok kézműves foglalkozásba vonják be a hölgy vendégeket.

– A mindennapi készségfejlesztő tevékenységek mellett vannak külső programjaink is – mesél a napköziről a szakmai vezető, Csempes Gabriella. – Járunk úszni, megyünk a gyerekkönyvtárba és van egy tankönyvha, ahol minden héten tanulunk valami újat. Sok városi rendezvényen részt veszünk, hogy az intézményt és az önkéntes csoportot is még jobban megismerjék a siófokiak.

–Elképesztő érzés ezekkel a gyerekekkel együtt lenni. Soha nem fogom elfelejteni ezt a napot. Nekem is van gyermekem, elmesélem neki, hol jártam, kikkel találkoztam és biztos, hogy együtt is részt fogunk venni ilyen akciókban – mondja a szemét törölgetve az egyik önkéntes férfi.

A padlásról lekerültek a régi bútorok, a fiúk segítenek az önkénteseknek kivenni az udvarra. Az ablakokon új dekoráció díszleg, melyeket a fejlesztő iskola tanulóival együtt készítettek az autókészítő cég munkatársai.

– Az évek során egyre több iskoláskorú sérült gyermek került hozzánk, akik számára megnyitottuk a fejlesztő iskolát – részletezi Kadlicskó Rita szakmai vezető.

Az iskolában minden reggelt úgynevezett reggeli körrel kezdenek, ami egy éneklős, bemelegítő foglalkozás, melyen beszélgetnek, ráhangolódnak a napra. Mozgásnevelés, gyógytorna, beszédgyakorló foglalkozások révén fejlesztik a gyerekeket, valamint egyéni fejlesztések is zajlanak. Számos közös programjuk van a napközivel, és amikor a gyerekek a huszonharmadik életévüket betöltik, átkerülnek oda, a felnőtt csoportba. Ez azért is jó, mert a közös programok révén megismerik egymást, a gondozókat, a munkatársakat, ezért nem lesz hirtelen váltás, törés az életükben.

Az önkéntesek elkészültek a rájuk bízott feladatokkal, hamarosan indulnak, de előbb még köszönetet mondanak az intézmény munkatársainak. – Öröm volt, hogy adni tudtunk. Jönni fogunk, amikor csak lehet, mert csodálatos az a munka, amit itt végeznek, és segíteni szeretnénk.

Frizura ajándékba

Ideiglenesen ingyenes fodrászattá alakult a Magyar Máltai Szeretetszolgálat esztergomi központja, ahol tíz önkéntes szakember fogadta a vendégeket, és több mint száz rászoruló embernek vágták le a haját. „Régóta szerettem volna jól tenni, végül arra jutottam, hogy a szak tudásomat adom ajándékba” – mondta Lászlóvszki Ingrid, a jótékony hajvágás szervezője. „A társaság nagyon hamar összejött, az egyik beszállítóm felajánlotta, hogy a hajvágáshoz szükséges összes terméket adja. Az ötlettel a Magyar Máltai Szeretetszolgálatot kerestük meg.”

Czifráné Hidas Ágnes az alkalmi fodrászatot befogadó esztergomi máltai intézmény vezetője elmondta, feladatuknak tekintik, hogy a náluk jelentkező önkénteseknek lehetőséget adjanak. „Nálunk megtapasztalják, mekkora érték, ha adni tudnak. Megismerik a rászoruló embereket, ami sok előítéletet segíthet legyőzni.”

A fodrászok székében egymást váltották hajléktalan emberek, nagycsaládos szülők és gyerekek, valamint idős emberek is. „Sokan hoztak adományokat, egy butikból például ruhát küldtek, több vendégem süteményt és szendvicset hozott.” – mesélte két hajvágás között Krucsóné Kriszneider Zsuzsa, a másik szervező. „Úgy érzem, a törődést nem lehet meg-

vásárolni és elvinni szatyorban. Azzal, hogy beszélgetünk, odafigyelünk azokra az emberekre, akiktől a leggyakrabban elfordulnak, elhúzódnak, sokkal többet tudunk adni, mintha ételt vagy ruhát hoznánk nekik.”

Idáig elfolyik a Tisza?

A Szegedi Nemzeti Színház Léner András rendező közreműködésével látta vendégül a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Tiszabői Általános Iskolájának 8. osztályos diákjait. A gyerekek a Pinokkió című előadást tekintették meg és bepillanthattak a színház kulisszái mögé.

Tasi Krisztina osztályfőnök többek között ezt írta a rendhagyó kirándulásról: „Szokatlan távolságra kerültünk a falutól, pedig csak bő két órát utaztunk. A szegedi Tisza-parton álltunk meg, ahol az első nagy rácsodálkozás történt: A Tisza idáig elfolyik? De tényleg? A Dóm felé sétálva minden érdekes volt, a sok fa az út mellett, hogyan kell közlekedni, a villamos, egy ablak, egy ház.

A karácsonyi forgatagból az Alabárdos Étterembe érkeztünk meg, ahol a nagyon finom, meleg ebéd és egy-egy ajándék gyümölcsén túl valami mást is kaptunk. Figyelmességet, emberi szót és magas fokú elfogadást, amit nagyon ritkán tapasztaltunk eddig. A gyerekek azt mondták, királyi lakomán voltunk.

A Pinokkió című előadás fantasztikus élménye tovább fokozta a hangulatot. Utána bemehettünk a zenekari árokba, kalandozhattunk a színpad alatt, ahol furcsa kellékekkel találkozhattunk, például egy koporsóval, megtudtuk, kik azok a zsinórosok és mit is jelent a vaspaps. Végtelen volt az élmény. Másnap reggel valahogy nem akart elkezdődni a matek óra. Arra kértem a gyerekeket, hogy írják le, mire emlékeznek szívesen. Az egyik fiú ezt írta: „Egész nap olyanok voltunk, mint egy nagy, szerető, boldog család. Köszönöm, hogy boldoggá tették az életemet!”

kiállítás ajánló

A szeretet keresztútja

Életnagyságúnál nagyobb, részletgazdag fotókon mutatja be Maria de Faykod szobrászművész Lourdes-ban felállított, Krisztus keresztútját ábrázoló szobrai a Bérés Alapítvány támogatásával létrehozott vándorkiállítás Pannonhalmán. Maria de Faykod magyar származású, Franciaországban élő szobrászművész a gyermekkor óta benne élő Jézus arcról formálta meg a Megváltót a Lourdes-ban felállított monumentális keresztút stációiban. A szobrász a szenvedéstörténet ábrázolása során nem Jézus szenvedését akarta megmutatni a márványszobrokkal, hanem azt, hogy a krisztusi szeretet hogyan tudja átalakítani a szenvedést.

„Mindenkiben benne van a krisztusi dimenzió, és amikor szembeállnak ezekkel a szobrokkal, akkor ez a dimenzió kinyílik az emberben.” – mondja Maria de Faykod, aki a beteg embereknek erőt adó keresztutat akart létrehozni, hangsúlyozva, hogy a szenvedéstörténet lényege a feltámadás. A tizennégy állomásos keresztutat ezért további három stációval egészítette ki, melyek az Evangéliumból fakadó hitet, reményt és szeretetet fejezik ki.

A Mária jelenés 150. évfordulóján felállított keresztútról a művész saját maga készített részleteket kiemelő fotókat, melyekből egyedülálló kiállítás született a Bérés Alapítvány támogatásával. A vándorkiállítás március 10-től húsvéthétfőig látogatható a Pannonhalmi Apátsági Múzeum és Galériában. A Lourdes-i keresztútról további részletek olvashatók a www.musee-de-faykod.com oldalon.

Szent László, az országszervező lovagkirály (1. rész)

Január elsején vette kezdetét a 2017 végéig tartó Szent László-év. A tavalyi Szent Márton- és Márton Áron-emlékév sikere alapján hirdették meg az emlékévet a lovagkirály trónra lépésének 940. és szentté avatásának 825. évfordulója alkalmából. Szent László életét két részes cikkben mutatjuk be.

Szent István nagy műve, vagyis az állam, amit alapított, és az egyház, amit szervezett, a halálát követően nehéz évtizedeket élt meg. A XI. század utolsó negyedében szükség volt olyan uralkodóra, aki egyszerre válhatott a hit és a haza bajnokává, s újra egybefogta, megerősítette mindazt, amit az első király alkotott.

I. Géza király elhunytakor (1077. április 25.) a két fia, Kálmán és Álmos még kiskorúak voltak, alkalmatlanok az uralkodásra, kiváltképp az adott helyzetben, amikor is Salamon a német uralkodóra támaszkodva próbálta visszaszerezni a hatalmat. Annál inkább alkalmas volt Géza öccse, László, aki a dukátus élén számtalanszor bizonyította rátermettségét, akár hadakozásról, akár irányításról volt szó. A közakarat érvényesült, amikor megválasztották őt az ország kormányzására.

Az új királynak, Lászlónak már a külseje is azt sugallta, hogy uralkodásra termett. A franciaöldi Saint Gilles-monostor 1091-ben hazánkba jött szerzetese joggal nyilatkozhatott Lászlóról úgy, hogy ő az elegantissimus rex.

VII. Gergely pápa Nehemiás esztergomi érsektől értesült az új királyról, akit elfogadott és válaszlevelében választott királynak nevezett. Két évvel később írt levelében már elhagyta a „választott” (electus) jelzőt, és Lászlónak mint „a magyarok királyának üdvözetet és apostoli áldást” küldött.

Királyként Salomonnal szemben folytatta a megbékélés politikáját. Kivárta a kedvező pillanatot, amikor ellenfele 1080-ban Pozsony várát önként feladta, a hatalmon viszont az országért érzett felelőssége tudatában nem volt hajlandó vele osztozni. Salamon egy év múltán föllázadt a türelmes László ellen, aki jogosan záratta őt a visegrádi várba. Azonban megbocsátott és megfogadta a bökénysomlyói apáca, Karitás tanácsát: 1083-ban István király szentté avatásakor szabadon engedte Salamont.

Szent László ereklyéit tartalmazó herma

Ez a szilárd kezű, magabiztos, bölcs kormányzás az első pillanattól kezdve nagy körültekintésben mutatkozott meg, s erre legjobb példa a koronához fűződő kapcsolata. A legenda szerint: „Mikor ugyanis tetszésén múlt, hogy a királyi méltóságot isteni végzésből magának tulajdonítsa, nem igyekezett sem felkenetni, sem királlyá koronáztatni magát: a királyi jelvényeket tisztelettel maga előtt vitette nem azért töltötte be a királyi méltóság feladatát, hogy az első legyen, hanem hogy hasznos legyen.”

1078–1079 táján feleségül vette Rudolf sváb herceg, IV. Henrik vetélytársának a lányát, Adelheidot.

A kormányzás elsőnek a törvényesség helyreállítását szolgálta, és a királyi hatalom átvétele után rögtön intézkedett a tulajdont védő törvények kibocsátásáról. Ez az úgynevezett III. törvénykönyv 29 cikkelyből áll, és rögtön László trónra lépése után született, mellyel a tulajdon (egyházi, királyi, magán-) jogi védelmének szigorításával az egyházi és világi társadalom alapjainak megszilárdítása történt. Ezt követte egy másik törvénygyűjtemény. A törvények szigorának okát az anarchia felé haladó közállapotokban, s nem a király valamiféle despotikus hajlandóságában lehet és kell keresni.

Királyként három alkalommal szállt hadba Szent László az ország védelmében. Először az 1085-ös esztendő során, amikor a Felső-Tisza vidékére moldvai besenyő sereg rontott, Salamon biztatására. László maga vezette seregeit, és a rabló hordát kemény küzdelem után megfutamították. A besenyők-kunok következő betörése 1091-ben szinte a fél országot felperzselte. Az Al-Duna vidékén tanyázó nomád lovasnép harcosai Kapolcs vezérükkel a törcsvári szoroson át Erdélyt rohanták le, majd a meszesi kapun át a Lászlónak ifjúkora óta kedves bihari tájakat pusztították, onnan távoztukban a Tisza sem állította meg őket, mert azon átkelve, déli irányba haladva feldúlták a Duna-Tisza közét. A Képes Krónika így őrizte meg az eseményeket: „László király pedig (ekkor) embereivel

Sclavoniában (vagyis Horvátországban) volt. Amikor visszatérésekor mindezt hírül vitték neki, amilyen gyorsan csak tudott, hazatért és vitézeivel sebesen utánuk lovagolt. A Temes folyó környékén talált rájuk. Azok azt hitték, hogy már teljesen megszabadultak, és szívesebben vadászgattak, mintsem háborúztak.

László király pedig ezt mondta vitézeinek: „Jobb nekem veletek meghalni, mint feleségeket és fiaitokat fogságban látni.” Így szólván elsőnek támadt a kunok táborára, felmorzsolta a kunokat a magyarok színe előtt. László király így kiáltott vitézeihez: „Ne öljük meg ezeket az embereket, fogjuk el őket, és ha megtérnek, maradjanak életben.” Kapolcs és a főemberek meghaltak, a többiek legnagyobb részét fogságba estek. A kunokat az ország belsejében telepítette le, ugyanakkor van olyan vélemény, hogy a székelyeket ő költöztette Erdélybe a határok védelme miatt.

Az ország békéjének megőrzése mellett Szent Lászlónak gondja volt annak gyarapítására. Nővére, Ilona ugyanis Zvonimir horvát király felesége volt, és a királyné férje halála után a magyar király segítségét kérte a pártharcok megszüntetéséhez. László, nővére révén jogos örökségének tekintette Horvátországot, és ott seregeivel 1091-ben rendet teremtett.

A kunoknak az előbb említett pusztítása miatt – mert Alexiosz Komnénosz bizánci császár (1081–1118) uszította a kunokat az országra – nem tudta befejezni a rendteremtést. Álmos herceget otthagya horvát királynak, és visszasietett a kunok kiűzésére.

László, hogy a horvát területeket minél szorosabb kötelékkel fűzze a Magyar Királysághoz, 1092-ben (vagy talán csak 1094-ben) Zágrábban püspökséget alapított Szent István király patrónussága mellett.

Török József

(Folytatás a következő lapszámunkban)

Szent László szobra Püspökszentlászlón. Csukás Zoltán alkotása.

Szent László lánya, Piroška, aki Eiréné néven bizánci császárné lett

Szent László koponyaereklyéje egy 2011-es antropológiai vizsgálaton

Meglepetés este *a Vonaton*

Csujka Imre szerepelni érkezett a Máltai Szeretetszolgálat Vonat szállójára, a házigazdák azonban meglepetéssel várták, és ezúttal ugyanis a hajléktalan emberek is ajándék műsorral várták az ismert színészt. Az Örkeny Színház művésze korábban több alkalommal lépett már fel máltai intézményekben, műsorát ajándékba adva azoknak az embereknek, akik nem jutnak el színházba. Március elején a Vonat szállóra volt hivatalos, ott azonban a neki összeállított meglepetés műsorral kezdődött az este. A szállón élő Raffael Attila saját, *Elveszíthetetlen öröm* című versét is előadta, Domina István pedig József Attilával készült. A hajléktalan emberek előadása után Csujka Imre verses estjét mutatta be, és a versek közül a vonat lakói többen félhangosan, együtt mondtak a színésszel. Az előadás után közel egy órán át beszélgetett a színész a szállón élő hajléktalan emberekkel. „Sokat nevettünk is, mert elképesztően víg kedélyű emberek, ismerik a filmjeimet, szinkron munkáimat, láttak a színházban. Remélem, hogy a mai előadással is derűsebbé tettem a napjukat.” – mondta.

(Fotó: Kovács Bence)

